

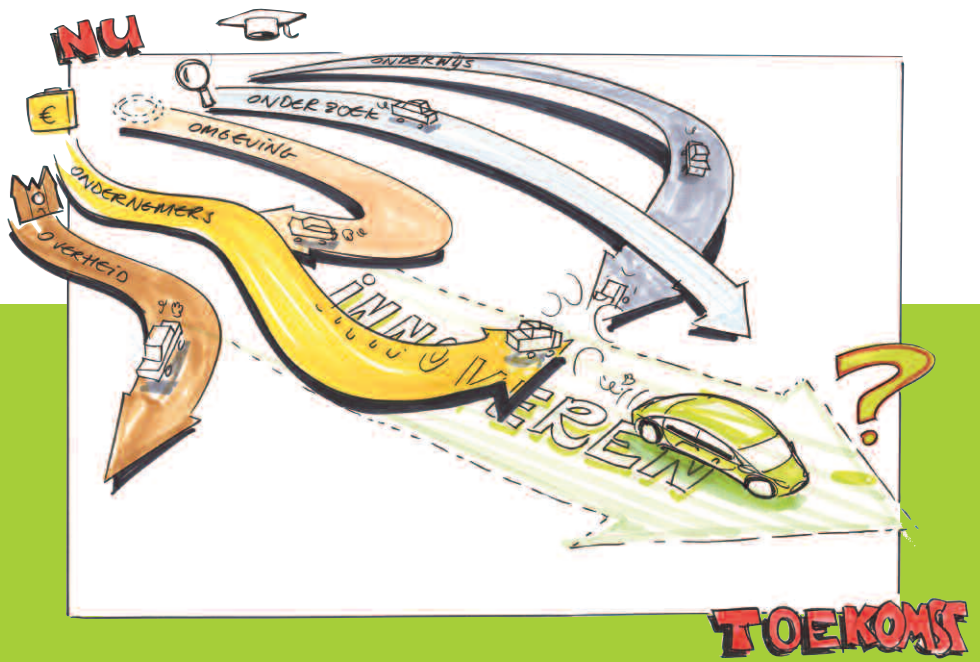

Drempels
tussen
droom
en
werkelijkheid

WAGENINGEN UR

For quality of life

Een dynamisch groen kennissysteem, midden in de praktijk

In de groene sector spelen vraagstukken waar direct en gerichte antwoorden voor nodig zijn. Goede oplossingen komen voort uit samenwerking tussen ondernemers, docenten, onderzoekers en beleidsmakers. Het ministerie van LNV wenst daarom een snel op maatschappelijke ontwikkelingen reagerend en vernieuwend groen kennissysteem. Volgens de voorlopers kan het groene kennissysteem innovatiever en sneller reageren als een aantal 'hobbels op de weg' wordt weggenomen. Deze folder toont deelresultaten van een onderzoek naar mogelijke verbeteringen in het groene kennissysteem.

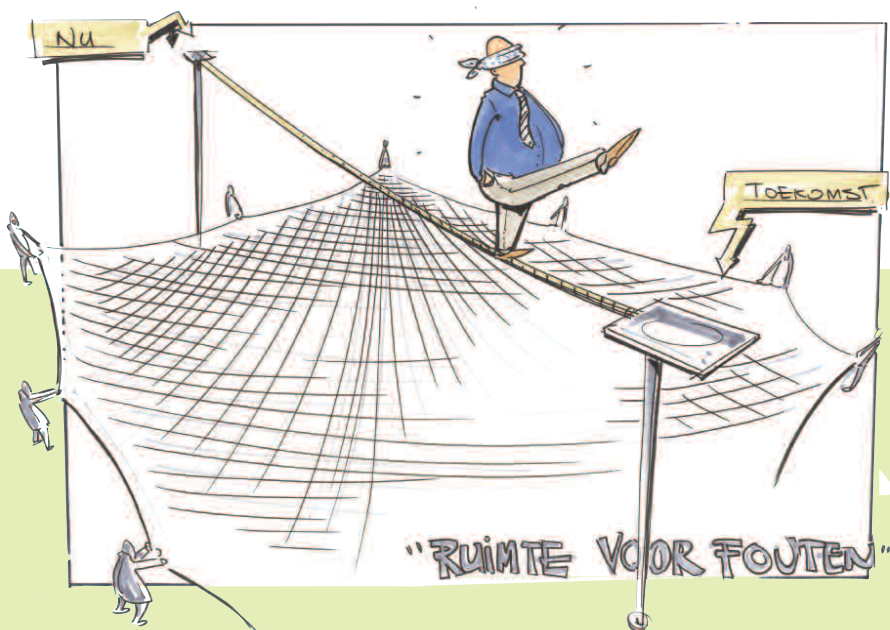
Ruimte voor goede ideeën

Goede ideeën worden nogal eens bedacht op de achterkant van een bierviltje. Soms beginnen enthousiaste mensen in hun eigen tijd aan zo'n initiatief. Maar veel tijd om goede ideeën verder uit te werken en de aandacht te geven voor succes krijgt deze voorloper meestal niet. En dat is jammer. Goede ideeën vragen om aandacht en maatwerk. Er is speelruimte nodig om te experimenteren, om er de juiste spelers bij te vinden en samen te zoeken naar nieuwe mogelijkheden. Deze speelruimte kost tijd en geld. Wie deze ruimte wil creëren staat voor een hindernisbaan vol valkuilen en randvoorwaarden. Een innovatief idee past meestal niet zomaar in de lijst criteria en randvoorwaarden van de financier. Het idee zakt weg en het enthousiasme ook. Weg dynamiek, geen creatie van nieuwe kennis en geen inspirerende oplossing voor morgen. Voorlopers dromen van een groen kennissysteem met meer ruimte voor het verwezenlijken van ideeën.

Kansen voor dynamiek

Er zijn belangrijke maatschappelijke vraagstukken in de groene sector die om oplossingen vragen en waarvoor de bijdrage van verschillende spelers in het veld nodig is. Hoe krijg je deze mensen bij elkaar en wat is er verder voor nodig? Volgens de voorlopers liggen hier de kansen:

- Een overzichtelijke structuur van het kennissysteem zodat men elkaar gemakkelijk kan vinden;
- Aandacht voor het stimuleren van samenwerking in netwerken en ketens. Hiervoor zijn bruikbare instrumenten beschikbaar;
- Voldoende financiële ruimte voor het leren van en met elkaar, en voor experimenten met risico;
- Lage drempels voor initiatiefnemers om assistentie (expertise en financiering) te krijgen;
- Onderlinge competitie binnen de grenzen van gezonde uitdaging. Het afschermen van kennis is 'not done';
- Nieuwe mechanismen om af te stemmen en af te rekenen die ervoor zorgen dat onderling vertrouwen kan groeien;
- Aangepaste systematiek voor monitoring en evaluatie die het vertrouwen voedt tussen samenwerkende partijen onderling en tussen de uitvoerders en hen die hun activiteiten mogelijk moeten maken op het niveau van management, bestuur en beleid;
- Een evenwichtige vertegenwoordiging van de hoofdrolspelers in de aansturing van het groene kennissysteem.

Vanuit passie

De passie van voorlopers in het groene kennissysteem komt voort uit hun maatschappelijke betrokkenheid. Zij zetten samenwerking in gang en bereiken veel met hun durf en lef. Zij investeren in duurzame systemen. Duurzaamheid is voorwaarde. Deze voorlopers zijn te vinden in de diverse netwerken die het groene kennissysteem rijk is. Netwerken zijn belangrijk om de juiste spelers van het spel te vinden en daarmee het spel te spelen. Voorlopers hebben bepaalde inzichten die zij graag willen delen, en waar kan dit beter dan in netwerken? Volgens de voorlopers heeft elk netwerk minstens één 'vrije actor' nodig die kan doen wat nodig is voor het netwerk zonder dat zijn of haar eigen belang daarbij in de weg staat. Zo'n vrije actor verbindt spelers om met elkaar kennis te verzamelen, te creëren en te verspreiden.

Naar een dynamisch groen kennissysteem

- In navolging van de voorlopers worden nu ook de bestuurders en managers binnen het groene kennissysteem geïnterviewd. Nadruk ligt op bestuurders en managers binnen de A-programma's van de Groene Kennis Coöperatie (GKC).
- In november wordt een discussiebijeenkomst georganiseerd met visionaire bestuurders, managers en beleidsmakers over de optimalisatie van het groene kennissysteem.
- Via diverse virtuele netwerken kunnen ook anderen aan de dialoog deelnemen. Wie zich betrokken voelt en bij wil dragen aan deze discussie is welkom.

**Voor 'doen'
is durf en
lef nodig.**

Spelers in het groene kennissysteem

Voorlopers zien een ideale taakverdeling tussen spelers die actief zijn in het groene kennissysteem:

- **Onderwijs** ontwikkelt zich evenals andere spelers in interactie met de praktijk. Een uitdagende leeromgeving is groter dan het klaslokaal, en studenten komen soms tot originele inzichten in lastige vraagstukken. Zij zijn de toekomst voor het groene kennissysteem.
- **Onderzoek** werkt integraal aan maatschappelijke thema's. Onderzoekers voegen waarde toe aan zoekprocessen in de praktijk, en worden daar zelf ook door gevoed.
- **Ondernemers** delen hun zoekprocessen naar relevante kennis. Zij investeren en verdienen aan de groene economie.
- **Overheden** zoeken naar effectieve beleidsinstrumenten die ruimte bieden aan vernieuwende initiatieven. Zij tonen hun betrokkenheid in de zoek- en leerprocessen van de spelers in het groene kennissysteem waarvoor zij de randvoorwaarden creëren.
- **Omgeving** omvat belangrijke maatschappelijke spelers die zich inspinnen voor natuur, dierenwelzijn, een mooie leefomgeving, de verbinding tussen platteland en de stad. Hun actieve inbreng kan zorgen voor maatschappelijke acceptatie van oplossingen die samen worden ontwikkeld.

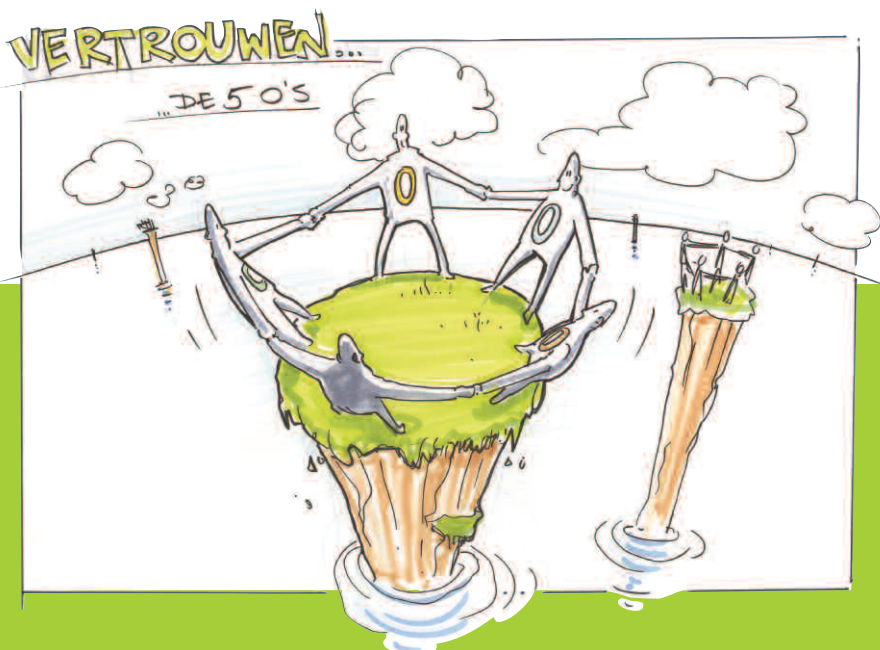
Het project System vernieuwing

Het onderzoeksproject 'System vernieuwing' zoekt naar concrete maatregelen die bijdragen aan de optimalisatie van het groene kennissysteem. System vernieuwing is een project uit het 'Cluster Kennis' (BO-09), gefinancierd door het ministerie van LNV. De hier beschreven visie van de voorlopers is een deelresultaat van de 1e fase van het onderzoek. In de 2e fase wordt de aandacht verlegd naar de bestuurders en de managers. In hoeverre komen hun dromen en ambities overeen met die van de voorlopers op de werkvloer? Wat kan er in hun ogen beter?

Door de discussie te voeren met spelers uit verschillende lagen van het kennissysteem werkt het onderzoek toe naar een breed gedragen agenda voor system vernieuwing. Deze agenda omvat concrete voorstellen voor optimalisatie van het huidige groene kennissysteem. Ook de reflectie op veranderingsprocessen in het groene kennissysteem is een belangrijk resultaat van dit actieonderzoek.

**Mensen willen
wel, maar
zitten vast in
systemen.**

Meer informatie

Deze folder is een aanzet voor de discussie en een uitnodiging voor allen die actief willen meedenken over mogelijke verbeteringen in het systeem. Wilt u bijdragen aan het onderzoek of wilt u meer informatie, neem dan contact op met Marijke Dijkshoorn-Dekker, LEI Wageningen UR, marijke.dijkshoorn@wur.nl, 070-3358153.

Colofon

Tekst: Projectteam systeemvernieuwing, 'Cluster Kennis' (BO-09)
Illustraties: JAM visueel denken, Amsterdam
Drukwerkcoördinatie: Wageningen UR, Communication Services
Vormgeving: Marjolein de Vette Grafisch Ontwerp, Wageningen
Drukwerk: DeltaHage BV, Den Haag

© Den Haag, oktober 2009

Dit beeldmerk symboliseert de spelers in het groene kennissysteem. Zij opereren zelfstandig maar circuleren, benutten en creëren samen kennis in de overlappende gedeelten.